

РЕШЕНИЕ

№ 3769

гр. София, 05.02.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVIII КАСАЦИОНЕН
СЪСТАВ**, в публично заседание на 24.01.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

**ЧЛЕНОВЕ: Антони Йорданов
Мария Бойкинова**

при участието на секретаря Антонина Митева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **11068** по описа за **2024** година докладвано от съдия Милена Славейкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 - 228 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ), [населено място] 1606, [улица], чрез юрк. Д., срещу Решение ОТ 03.09.2024 г. по нахд № 4675/2023 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 1-ви състав, с което е отменен Електронен фиш (ЕФ) № [ЕГН], издаден от АПИ, относно наложена на «ПИМК» ООД, ЕИК[ЕИК], на основание чл.187а, ал.2, т.3, вр. ал.3, вр. чл. 179, ал. 3б от Закона за движението по пътищата (ЗДвП) административна санкция в размер на 2500 лв. за нарушение на чл.102, ал.2 от ЗДвП.

Касаторът поддържа, че решението е постановено при неправилно приложение на материалния закон. Твърди, че нарушението е надлежно установено, като е използван точно регламентираният в специалния закон доказателствен способ, а именно - съставяне на доклад от поддържаната от АПИ Електронната система за събиране на пътни такси (ЕССПТ), при липса на доказателства, които да оборят презумптивната доказателствена стойност на тези доклади. Излага съображения, че установяването на нарушенията, свързани със заплащането на предвидените в чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата (ЗП) пътни такси, се извършва в отклонение от общия ред, по специално разписани в закона правила съгласно чл.167а, ал.1, вр. чл.179, ал.3-3в от ЗДвП.

Оспорва като неправилни и противоречащи на ЗДвП изводите на районния съдия, че законодателят не е предвидил възможност за ангажиране на административнонаказателната отговорност по чл. 179, ал. 36 ЗДвП с издаване на електронен фиш при условията на чл. 189ж ЗДвП. Счита, че нормата на чл. 189ж от ЗДвП следва да се тълкува систематично, като се отчитат и другите текстове на ЗДвП, в които се съдържа регламентация на начина, по който следва да бъдат установявани и санкционирани нарушенията, свързани с незаплащане на дължимите пътни такси. В тази връзка сочи, че макар и в разпоредбата на чл. 189ж, ал.1 от ЗДвП да е направено препращане единствено към нарушенията по чл.179, ал.3 от ЗДвП, от своя страна правилото по чл. 189ж, ал. 7 от ЗДвП съдържа изрична регламентация за електронния фиш за нарушение по чл.179, ал. 3-36 от ЗДвП, в какъвто смисъл е и разпоредбата на чл. 167а, ал.3 от ЗДвП, към която препраща самият чл. 189ж от ЗДвП. Допълнителен аргумент намира и от разпоредбите на чл. 187а, ал. 4 и ал. 5 от ЗДвП. Навежда доводи, че с приемането на нормата на чл.189ж от ЗДвП за издаване на ЕФ за този вид нарушения законодателят не е целял само и единствено издаване на ЕФ за нарушенията на водачи на ППС, но и на собствениците на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата. Излага пространни съображения относно измененията на ЗДвП (обн. ДВ бр. 105 от 2018 г.), сред които и на чл. 189ж от ЗДвП, като е въведена възможност за установяване на някои видове административни нарушения по този закон за ангажиране на административно-наказателна отговорност за тях по опростена процедура, която се основава на установяване и заснемане от ЕССПТ по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата - чрез издаването на електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител. Поддържа, че с измененията на ЗДвП и Закона за пътищата през 2019 г. е предвиден нов начин на заплащане на таксите за преминаване по платената пътна мрежа (пътните такси), при които изменения се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства, на база време (винетни такси) и на база изминато разстояние (тол такси). Предвид коренната промяна по отношение на вида на таксите (въвеждане на тол такса) е въведена Електронната система за събиране на пътни такси (ЕССПТ) по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, чиито функции са регламентирани както в ЗП, така и в ЗДвП. С аргументи от мотивите към законопроекта за изменение и допълнение на ЗДвП, при съпоставката им с останалите, приети със същия ЗИД на ЗДвП норми, свързани с установяване на нарушенията по чл.102, ал.2 от ЗДвП, касаторът извежда извод, че издаването на ЕФ е допустим процесуален ред за санкциониране на деянията, съставляващи административно нарушение на задължението за заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от ЗП. Цитира съдебна практика на административни съдилища в подкрепа на доводите си. Касаторът претендира за отмяна на решението на СРС и постановяване на друго, по същество на спора, за потвърждаване на НП, както и за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът „ПИМК“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], общ. Р., обл. Пловдивска, местност Захаридево 43А, със съдебен адрес [населено място], [улица], адв. Е. Т. от Адвокатска колегия - П., оспорва касационната жалба в писмен отговор от 14.11.2024 г. Излага подробни съображения защо счита, че за конкретното нарушение на чл.179, ал.3б от ЗДвП следва да намират приложение разпоредбите, регламентиращи съставянето на АУАН и издаването на НП при наличието на предпоставките за това. Намира за неприложими разпоредбите

на чл. 2, пар. 7 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/204 на Комисията от 28.11.2019 г., според които доставчиците на ЕУЕПТ информират незабавно ползвателите на ЕУЕПТ за всеки случай на недекларирана пътна такса във връзка с неговата сметка и предлагат възможност за отстраняване на нередността преди предприемането на принудителни мерки, когато такива са предвидени в националното законодателство, тъй като нарушението е извършено преди вризането им в сила. Поддържа, че разпоредбите на Регламент за изпълнение /ЕС/ 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г. имат пряко действие и обжалваният електронен фиш следва да се отмени поради противоречие на процедурата по реализиране на административнонаказателната отговорност с реда, предвиден в Регламент за изпълнение /ЕС/ 2020/204 на Комисията от 28 ноември 2019 г. Това е така, тъй като за административнонаказващия орган (АНО) е съществувало задължение да провери дали доставчикът на ЕУЕПТ не е информирал в случая Дружеството - жалбоподател за въпросната недекларирана пътна такса и дали са взети мерки да предекларира на данните на ППС. Доколкото АНО не е изследвал тези обстоятелства, изданието ЕФ бил незаконосъобразен. Твърди, че в настоящия случай са налице договорни отношения за заплащане по електронен път на конкретно дължимата такса и вероятно възникнал технически проблем при отчитането, при това допуснат от трето лице, не следва да бъде вменен в отговорност на жалбоподателя, нито пък той да търпи неблагоприятни последици от това. Идеята на посочената разпоредба е в такива случаи нередността да се отстрани преди да се пристъпи към санкциониране, което е напълно обяснимо предвид това, че такива ситуации, свързани с проблеми от техническо естество, няма как автоматично да водят до ангажиране на отговорността. Излага съображения за маловажност на нарушението по смисъла на чл.28 от ЗАНН поради липса на преценка дали наложеното наказание е ефективно, съразмерно и възпиращо по смисъла на чл. 9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 година относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури предвиденото в цитираната разпоредба изискване за пропорционалност не допуска такава система от наказания, която предвижда налагането на фиксирана глоба за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им. Абсолютната липса на пропорционалност на преследваната от законодателя цел, както и на възможност за индивидуализиране на санкцията за всеки конкретен случай, съобразявайки неговите особености, изминато разстояние, дължима такса или други обстоятелства от техническо естество, следва и в обстоятелство, че независимо от налагането на административното наказание, санкциониращият правен субект дължи и заплащането на съответна такса по чл. 106, ал. 5 от ЗП. Претендира за оставяне в сила на обжалваното решение и присъждане на разноски.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София – град, XVIII-ти Касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, възприетата по реда на чл.220 АПК фактическа обстановка, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна СРС е приел, че на 10.06.2021 г., в 19:44 часа, товарен автомобил И. АС 440 Т ФП ЛТ, с рег. номер РВ 6615 СМ, с технически допустима

максимална маса 18 800 кг, брой оси 2, екологична категория Евро 6, в състав с ремарке с общ брой оси 5, с обща технически допустима максимална маса 44 000 кг, на територията на Столична община, се е движил по път А-6, км. 50+427, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, като за посоченото ППС изцяло не е била заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, тъй като за същото нямало валидна маршрутна карта или валидна тол декларация за преминаването. За установеното нарушение на чл. 102, ал. 2, вр. 179, ал. 3б от ЗДвП на собственик на пътното превозно средство била ангажирана административнонаказателната отговорност с процесния ЕФ.

Районния съд е тълкувал приложимите разпоредби на чл.102, ал.2, вр. чл.167а, ал.3, вр. чл.179, ал.3б и чл.189, ал.15 и чл.189ж, ал.1, изр.1 от ЗДвП, както и на чл.10, ал.1, т.2 и чл.10б, ал.3 от ЗП. Въз основа на тях е извел правен извод, че за да бъде издаден електронен фиш за процесното нарушение на нормата на чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, това трябва да е предвидено в закон. В чл. 189ж, ал. 1, изр. първо от ЗДвП, било предвидено, че при нарушение по чл. 179, ал. 3, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение. С посочената разпоредба не била предвидена възможност за издаване на електронен фиш за процесното нарушение. При липсата и на друга законова норма, която изрично да предвижда такава възможност, СРС е достигнал до правен извод, че в случая е следвало да бъде съставен АУАН, а впоследствие да бъде издадено НП, а не да се издава електронен фиш. Извеждането на възможност за издаване на ЕФ за нарушение на чл.179, ал.3б от ЗДвП въз основа на чл. 189ж, ал. 7 от ЗДвП, съгласно който по отношение на електронния фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б се прилагат разпоредбите на чл. 189, ал. 10, следвало по тълкувателен път, което било недопустимо за ангажиране на административнонаказателната отговорност. Идентични съображения били относими и към разпоредбите на чл. 167а, ал. 4 от ЗДвП, чл. 187а, ал. 4 от ЗДвП, чл. 167а, ал. 2, т. 8 от ЗДвП и чл. 167а, ал. 4 от ЗДвП, тъй като в тези норми изрично не било предвидено издаването на електронен фиш за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП. В подкрепа се цитира съдебна практика на АССГ.

Като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 АПК, настоящият състав намира, че обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 АПК.

Обжалваното решение е постановено при правилно приложение на материалния закон, правилно разпределение на доказателствената тежест и правилно формиране на правните изводи на съда в съответствие с правилата на логическото мислене и съвкупна преценка на всички факти, обстоятелства и доказателствата.

Отговорността на дружеството е ангажирана за нарушение на чл. 102, ал. 2, вр. чл. 179, ал. 3б ЗДвП, който предвижда наказание за собственик на пътното превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 ЗП, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл.10, ал. 1, т. 2 ЗП. Според чл. 139, ал. 5 ЗДвП движението на пътни превозни средства по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, се извършва след изпълнение на съответните задължения, свързани с установяване размера и заплащане на пътните такси по чл. 10, ал. 1 ЗП.

В разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 2 ЗП е предвидено за преминаване по платената пътна мрежа въвеждане на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства и такси на база време и на база изминато разстояние: такса за изминато разстояние - тол такса за пътни превозни средства по чл. 10б, ал. 3 ЗП. Заплащането на тол таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси. Таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство, броя на осите и от екологичните му характеристики и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

Съгласно чл. 102, ал. 2 ЗДвП, собственикът е длъжен да не допуска движението на ППС по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за ППС не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 ЗП, според категорията на ППС.

Съгласно чл. 39, ал. 4 ЗАНН, за случаи на административни нарушения, установени и заснети с техническо средство или система в отсъствие на контролен орган и нарушител, когато това е предвидено в закон, овластените контролни органи могат да налагат глоби в размер над необжалвания минимум по ал. 2, за което се издава ЕФ. Следователно за да бъде издаден ЕФ за процесното нарушение по чл. 179, ал. 3б ЗДП, това трябва изрично да е предвидено в ЗДвП. В разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП (редакция към датата на извършване на нарушението) законодателят е предвидил възможност за издаване на електронен фиш само и единствено за нарушения на чл. 179, ал. 3 ЗДвП, но не и за нарушения по чл. 179, ал. 3б ЗДвП. При визираната правна уредба е правилен изводът на районния съдия, че издаденият електронен фиш за ангажиране отговорността на нарушителя за извършеното от него административно нарушение следва да бъде отменен само на това основание. В подкрепа на горния извод, че в разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП не е предвидено да се издава ЕФ за нарушение по 179, ал. 3б ЗДвП, е и новата редакция на разпоредбата на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП (ДВ, бр. 13 от 2024 г., в сила от 13.02.2024 г.), в която е допълнено, че „При нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б, установено и заснето от електронната система по чл. 167а, ал. 3, може да се издава електронен фиш в отсъствието на контролен орган и на нарушител за налагане на глоба или имуществена санкция в размер, определен за съответното нарушение“. Следователно към датата на извършване на нарушението не е съществувала възможност за издаването на електронен фиш за това нарушение поради липсата на изрична норма за това.

Съгласно разпоредбата на чл. 189е, ал. 1 и ал. 2 ЗДвП актовете за установяване на административни нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3в ЗДвП се съставят от длъжностните лица на службите за контрол по чл. 165, чл. 167, ал. 3 - 3б и чл. 167а ЗДвП съобразно тяхната компетентност (ал. 1), като при установяване на нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3б ЗДвП преди съставяне на акт за установяване на административно нарушение, контролните органи уведомяват нарушителя за възможността да заплати таксата по чл. 10, ал. 2 ЗП. Когато актът за установяване на нарушението се съставя в отсъствие на нарушителя, възможността за заплащане на тази такса се предоставя с връчването на акта (ал. 2). Горните разпоредби са допълнителен аргумент, че към момента на

извършване и установяване на нарушението по чл. 179, ал. 3б ЗДвП в процесния случай е следвало да се състави акт за административно нарушение, а не ЕФ.

Липсата на изрична законова разпоредба към 10.06.2021 г., предвиждаща възможност за съставяне на ЕФ за нарушение по чл. 179, ал. 3б от ЗДвП, изключва възможността за съставяне на ЕФ за този вид административни нарушения. Като е издал процесния ЕФ, административнонаказващият орган е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила достатъчно, за да обоснове отмяна на електронния фиш.

По изложените съображения правилно районният съд е достигнал до извода за незаконосъобразност на обжалвания електронен фиш, поради което е не са налице визираните в касационната жалба основания за неговата отмяна. Изложеното е в съответствие с формираната от мнозинството касационни състави на АССГ съдебна практика по приложението на чл. 189ж, ал. 1 ЗДвП, вр. 179, ал. 3б ЗДвП (редакция преди ДВ, бр. 13 от 2024 г.), към която настоящият съства се придържа с оглед дължимото еднакво приложение на закона към еднаквите случаи.

При този изход на правния спор, претенцията на ответника за присъждане на сторените в производството разноски в размер на 420.00 лева за адвокатско възнаграждение се явява основателна, като същите следва да бъдат възложени в тежест на касатора.

Воден от горното и на основание чл. 221, ал. 2 АПК, Административен съд София – град, XVIII-ти Касационен състав,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение от 03.09.2024 г., постановено по НАХД № 4675/2023г. по описа на Софийски районен съд, НО, 1 –и състав.

ОСЪЖДА Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) да заплати на Ответникът „ПИМК“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], общ. Р., обл. Пловдивска, местност Захаридево 43А, със съдебен адрес [населено място], [улица], адв. Е. Т. от Адвокатска колегия – П., сторените в касационното производство разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 420.00 лева.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2.